

KOMENTÁŘ

1. 2. 2024

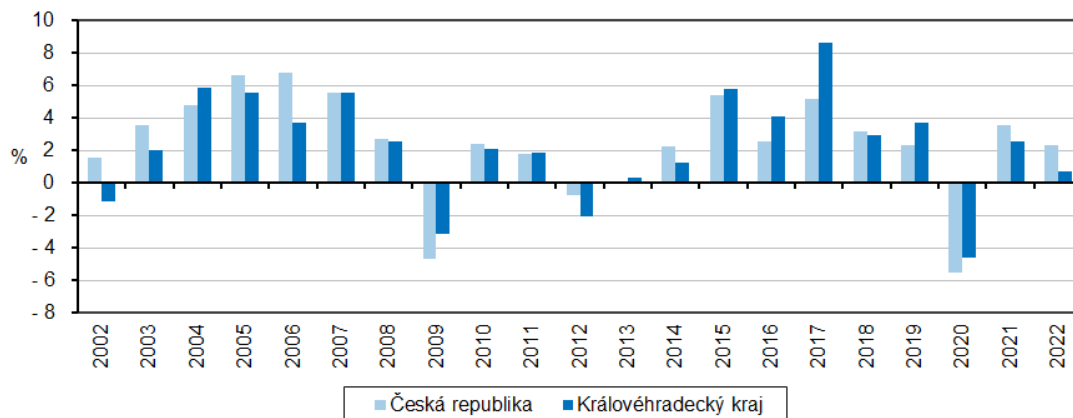
Regionální účty v Královéhradeckém kraji v roce 2022

Hrubý domácí produkt v kraji v roce 2022 vzrostl o 0,7 % (ve srovnatelných cenách), ale tempo růstu meziročně výrazně zpomalilo. V přepočtu na jednoho obyvatele činil HDP 543,1 tis. Kč a mezi kraji byl pátý nejvyšší. Míra investic meziročně vzrostla na 19,4 %, ale pátým rokem zůstává nejnižší z krajů.

Regionální hrubý domácí produkt

Ekonomické výsledky za rok 2022 potvrzují návrat k ekonomickému růstu, který byl typický pro období 2013–2019. Byl však přerušen v roce 2020 pandemií covid-19, kdy došlo k výraznému snížení HDP na republikové i regionální úrovni. V roce 2022 HDP ve srovnatelných cenách v Královéhradeckém kraji vzrostl o 0,7 %, za průměrem ČR (2,4 %) zaostal o 1,7 p. b. Proti předchozímu roku 2021 (2,5 %) tak tempo růstu HDP v kraji výrazně zpomalilo. Meziroční nárůst HDP zaznamenalo 11 krajů, nejrychleji rostl HDP ve Středočeském kraji (o 7,8 %), v Královéhradeckém kraji byl nárůst šestý nejpomalejší. Ve třech krajích došlo k meziročnímu poklesu; v Kraji Vysočina o 3,5 %, v Jihočeském kraji o 1,2 % a v kraji Karlovarském o 0,1 %.

Meziroční změna HDP ve srovnatelných cenách v Královéhradeckém kraji a ČR

Regionální hrubý domácí produkt dosáhl v roce 2022 v **Královéhradeckém kraji** hodnoty **299,3 mld. Kč** v běžných cenách, což představuje 4,4 % republikového úhrnu a pokles proti roku 2021 o 0,2 p. b. Dlouhodobě se podíl HDP kraje na republikovém úhrnu výrazně nemění a pohybuje se v rozmezí 4,4–5,0 %, mezi kraji to představuje od roku 2003 pátou nebo šestou nejnižší příčku. V roce 2022 si kraj o jeden stupeň pohoršil a podíl kraje byl tak pátý nejnižší. Nejméně se na tvorbě republikového HDP v roce 2022 podílel nejmenší kraj Karlovarský (1,6 %), naopak více než čtvrtinou (28,4 %) přispívalo hl. město Praha, a to bylo nejvíc z krajů.

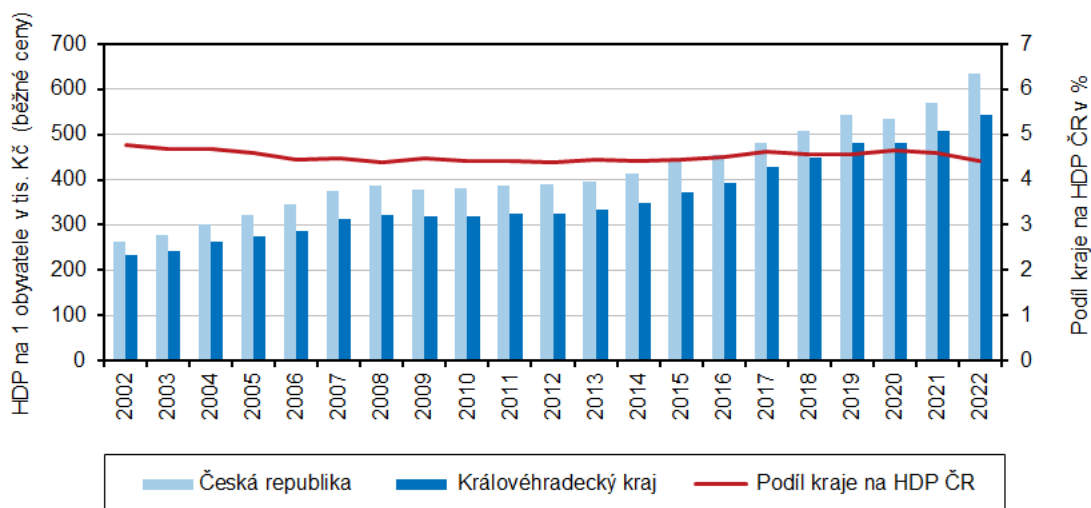
KOMENTÁŘ

Hrubý domácí produkt (HDP) v Královéhradeckém kraji v letech 2000–2022

	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
HDP															
v mld. Kč b.c.	119,1	150,4	176,5	179,3	179,8	183,8	192,2	205,6	216,3	235,5	246,6	264,9	265,1	280,0	299,3
vývoj ve s.c., předchozí rok = 100	105,2	105,6	102,1	101,8	97,9	100,3	101,2	105,8	104,1	108,6	102,9	103,7	95,4	102,5	100,7
HDP na 1 obyvatele															
v tis. Kč	216,0	274,5	318,5	323,6	324,9	332,9	348,3	372,9	392,5	427,5	447,8	480,6	480,6	507,7	543,1
průměr ČR = 100	93,0	85,5	83,9	83,6	83,5	84,5	84,4	85,0	86,4	88,6	88,0	88,5	90,1	88,9	85,5

Hrubý domácí produkt v přepočtu na 1 obyvatele Královéhradeckého kraje dosáhl v roce 2022 hodnoty **543,1 tis. Kč** (v běžných cenách) a mezi kraji byl pátý nejvyšší po hl. městě Praze, Jihomoravském, Středočeském a Plzeňském kraji. Od roku 2000, kdy vzniklo nové krajské uspořádání, se kraj umísťoval v tomto ukazateli na 5.–6. příčce mezi kraji, v roce 2019 si polepšil na 4. příčku a v letech 2020 a 2021 dokonce na 3. příčku.

Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele v Královéhradeckém kraji a ČR

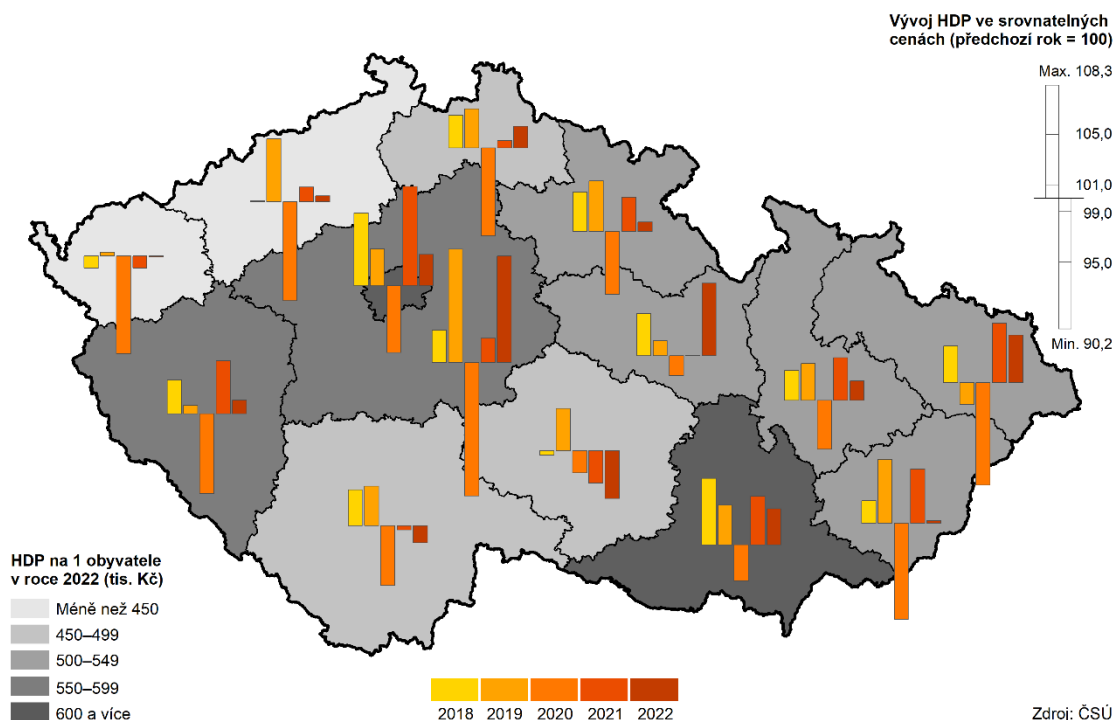
Za republikovou hodnotou HDP na obyvatele Královéhradecký kraj dlouhodobě zaostával, nejlíc v roce 2008, kdy dosáhl 82,6 % republikového průměru, poté s drobnými výkyvy rostl do roku 2020, kdy se republikové hodnotě přiblížil nejlíc na 90,1 %. V posledních dvou sledovaných letech (2021 a 2022) dosáhl Královéhradecký kraj 88,9 %, resp. na 85,5 % republikového průměru a mezi kraji to byla 3., resp. 5. nejvyšší hodnota. Hl. město Praha převyšuje republikový průměr více než dvojnásobně (228,9 %) a naopak Karlovarský kraj dosáhl 59,5 % republikového průměru, a to bylo nejlíc z krajů.

Porovnáme-li **HDP na obyvatele v PPS** (standard kupní síly) s průměrem 27 zemí Evropské unie (EU27=100 %), dosáhla hodnota v Královéhradeckém kraji v roce 2022 výše 77,3 %, byla šestá nejvyšší v kraji za posledních 20 let a pátá nejvyšší mezi kraji ČR. V letech 2017–2021 se krajská hodnota přehoupla přes 80 % průměru EU, nejlíc se mu přiblížila v roce 2020, kdy

KOMENTÁŘ

dosáhla 84,1 % průměru EU. Z regionů České republiky pouze hl. město Praha převyšuje dlouhodobě průměr EU, v posledních šesti sledovaných letech více než dvojnásobně. Ostatní kraje v dlouhodobé historii (od roku 1995) průměru EU nedosáhly.

Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2018 až 2022

Hrubá přidaná hodnota

Dalším důležitým indikátorem ekonomické situace regionu je odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty, která vyjadřuje rozdíl mezi celkovou produkcí a mezispotřebou jednotlivých odvětví.

Regionální HPH dosáhla v roce 2022 v kraji hodnoty **271,4 mld. Kč** a byla nejvyšší od roku 1995. Od roku 2013 HPH v kraji rostla, v covidovém roce 2020 se tempo růstu zpomalilo na 0,8 % a v posledních dvou sledovaných letech (2021 a 2022) došlo opět ke zrychlení tempa růstu na 5,4 %, resp. 6,7 %. Ve většině odvětví byl zaznamenán proti roku 2021 nárůst, pouze v odvětví peněžnictví a pojišťovnictví došlo k meziročnímu poklesu, který byl v kraji více než pětinaový.

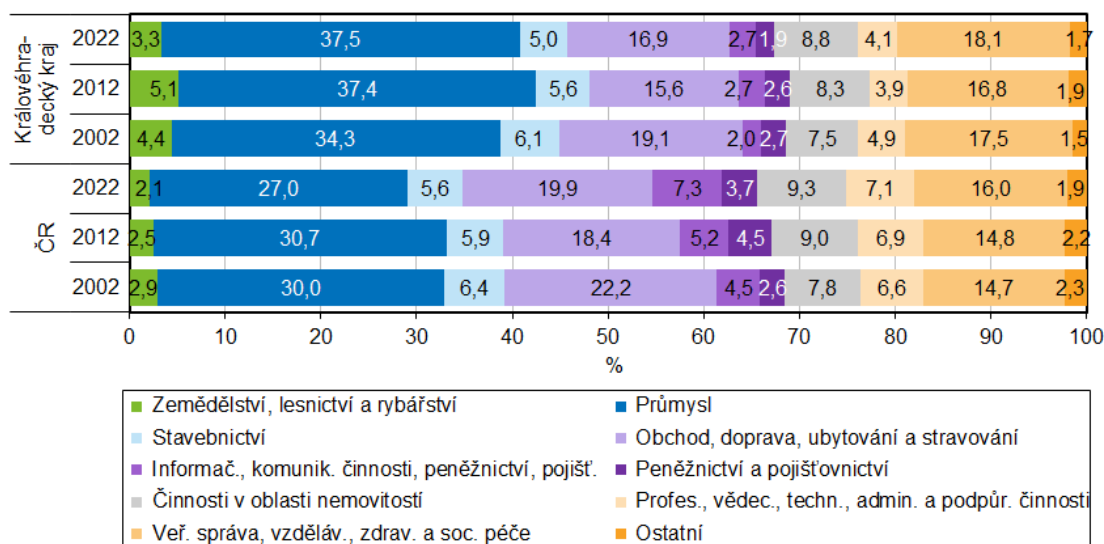
V sektorové skladbě ekonomiky se zastoupení **primárního sektoru** (zemědělství, lesnictví, rybníkářství) v kraji dlouhodobě snižuje, mezi roky 2002 a 2022 kleslo ze 4,4 % na 3,3 %. Od roku 2013 v kraji neustále klesá, až poslední sledovaný rok 2022 naznačuje nárůst podílu tohoto sektoru na HPH, meziročně o 0,4 p. b.

KOMENTÁŘ

Podíl **sekundárního sektoru** (průmysl a stavebnictví) na HPH se v kraji dlouhodobě pohyboval v rozmezí 39,1–47,4 % a v celé dlouhé časové řadě (1995–2022) vždy převyšoval průměrnou republikovou hodnotu. V roce 2022 kleslo krajské zastoupení sekundárního sektoru na 42,5 %, ale proti průměru ČR bylo o 9,9 p. b. vyšší. Mezi roky 2017 až 2021 činil rozdíl mezi krajským a průměrným republikovým podílem více než 11 p. b. Mezi kraji byl podíl sekundárního sektoru v roce 2022 třetí nejvyšší po kraji Zlínském a Ústeckém.

Podíl **terciární sféry** (doprava a služby) se pohybuje v rozmezí 48,8-56,0 % a proti průměru ČR byl v celé dlouhé časové řadě v kraji vždy nižší. V posledních devíti letech (2014–2022) byla krajská hodnota nižší oproti průměru ČR o více než 10 p. b. V roce 2022 činilo zastoupení sektoru v kraji 54,2 % a bylo 11,1 p. b. pod průměrem ČR a mezi kraji to byl třetí nejnižší podíl po krajích Zlínském (51,5 %) a Pardubickém (54,2 %). Nutno poznamenat, že republikový průměr je ovlivněn vysokým zastoupením tohoto sektoru v hl. městě Praze (83,5 %).

Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty Královéhradeckém kraji a ČR podle CZ-NACE

Čistý disponibilní důchod domácností

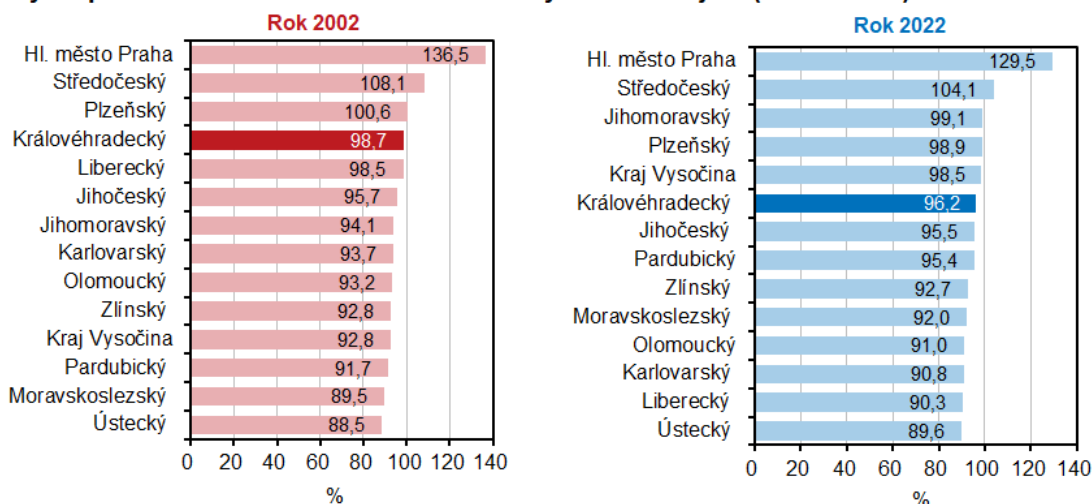
Ukazatel se používá pro hodnocení materiálního bohatství trvale bydlících obyvatel v jednotlivých regionech a v Královéhradeckém kraji se vyznačuje trvale rostoucí tendencí. Tempa růstu ČDDD byla ve sledovaném období ovlivněna vývojem ekonomiky; v letech 2010, 2011 a 2013 došlo k meziročnímu snížení a dále v covidovém roce 2020, kdy se tempo růstu výrazně zpomalilo (1,5 %). Od roku 2002 se ve zbývajících letech pohyboval meziroční nárůst v rozmezí 0,3 % v roce 2003 po 9,9 % v roce 2022. Podíl Královéhradeckého kraje na celkovém objemu ČDDD v ČR činil 5,0 % a mezi kraji byl pátý nejnižší.

Hodnota **ČDDD na 1 obyvatele** řadí kraj od roku 2002 střídavě na čtvrtou až sedmou nejvyšší příčku mezi kraji. V roce 2022 se zařadil kraj hodnotou 314,4 tis. Kč na 6. příčku v mezikrajském srovnání. Zatímco v roce 2002 byl ČDDD na obyvatele kraje nižší oproti republikovému průměru o 1,8 tis. Kč, v čase se krajská hodnota od průměru ČR vzdalovala, v roce 2022 dosáhla 96,2 %

KOMENTÁŘ

průměrné hodnoty ČR. Krajská hodnota byla v posledním sledovaném roce 2022 o 12,4 tis. Kč nižší než republikový průměr.

Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele v krajích (ČR = 100 %)

Tvorba hrubého fixního kapitálu

Ukazatel vyjadřuje investiční aktivitu v regionu, která v roce 2022 dosáhla hodnoty 58,1 mld. Kč v běžných cenách a meziročně vzrostla o 9,4 %. Mezi kraji to bylo třetí nejpomalejší tempo růstu po Libereckém kraji a Kraji Vysočina. Objem prostředků investovaných do pořízení fixního kapitálu patří v Královéhradeckém kraji dlouhodobě k nejnižším a v letech 2002–2022 se pohyboval v rozmezí 3,1–5,0 %, v roce 2022 činil 3,2 % z celkového objemu THFK a byl čtvrtý nejnižší ze všech krajů.

V přepočtu **na jednoho obyvatele je THFK** v Královéhradeckém kraji dlouhodobě pod republikovým průměrem. V roce 2022 činila 105,5 tis. Kč a mezi kraji byla vůbec nejnižší. V dlouhodobé časové řadě se krajská hodnota nejvíce přiblížila republikovému průměru v roce 2002 (93,7 %) a naopak nejvíce vzdálila v roce 2013 (58,2 %). V posledním sledovaném roce 2022 dosáhla krajská hodnota 62,0 % průměru ČR.

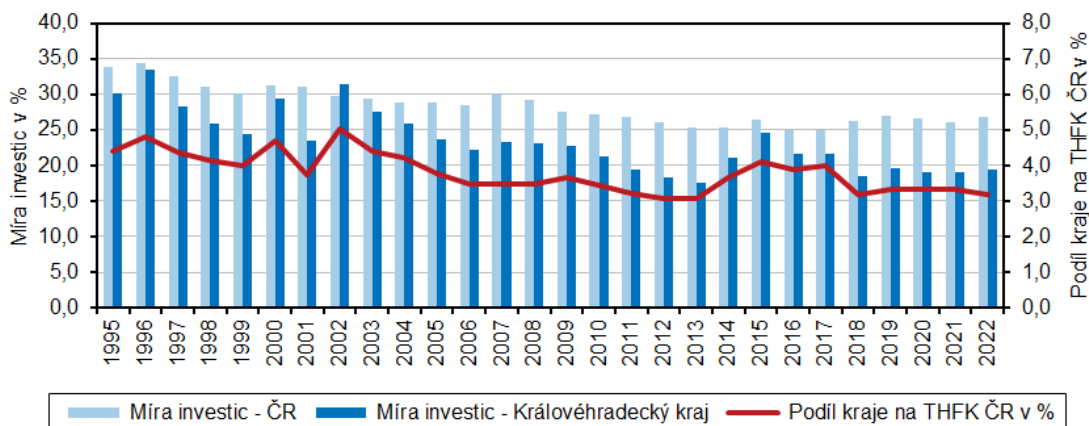
THFK v jednotlivých krajích často kolísá v návaznosti na realizaci velkých investic. Dlouhodobě nejlepší poměr k THFK na 1 obyvatele v ČR vykazuje hl. město Praha, který průměrnou hodnotu investic převyšuje téměř 2,5krát, pravidelně mírně převyšuje i kraj Středočeský, ostatní kraje jen výjimečně.

Míra investic (podíl THFK na HDP)

Míra investic v Královéhradeckém kraji se pohybovala v celé dlouhé časové řadě 1995–2022 pod republikovým průměrem s výjimkou roku 2002. V roce 2022 směřovalo do tvorby hrubého fixního kapitálu v Královéhradeckém kraji 19,4 % HDP, to je od roku 2002 šestý nejnižší podíl. Průměrná míra investic v ČR byla proti Královéhradeckému kraji o 7,4 p. b. vyšší a v roce 2022 činila 26,8 %. Královéhradecký kraj patří dlouhodobě k regionům s nejnižší mírou investic, v posledních pěti sledovaných letech (2018–2022) byla nejnižší ze všech krajů.

KOMENTÁŘ

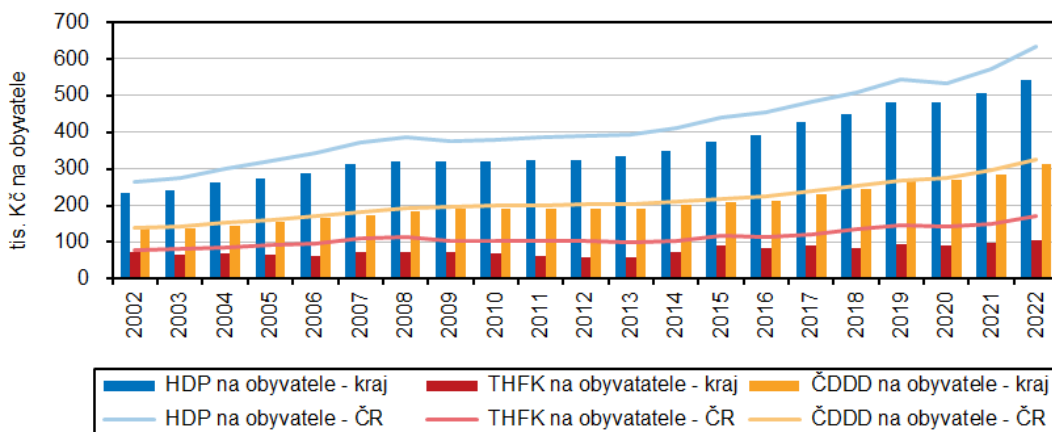
Míra investic¹⁾ v Královéhradeckém kraji a v ČR

¹⁾ míra investic = podíl tvorby hrubého fixního kapitálu na hrubém domácím produktu

Poslední graf nabízí souhrnný vývoj vybraných makroekonomických ukazatelů (v běžných cenách bez zohlednění cenových vlivů) v přepočtu na jednoho obyvatele. Z grafu je patrné zaostávání Královéhradeckého kraje za průměrem ČR v THFK, méně výrazné je to u HDP a nejméně je to u ukazatele ČDDD v přepočtu na 1 obyvatele.

Vývoj HDP, THFK a ČDDD na obyvatele v ČR a Královéhradeckém kraji

Regionální makroekonomické ukazatele jsou revidovány v souladu s revizí ročních národních účtů. Data za rok 2022 zveřejnil ČSÚ 5. 1. 2024 včetně revidovaných dat od roku 1995.

Více informací naleznete v databázi [regionálních účtů](#).

KOMENTÁŘ

Další informace o makroekonomice v Královéhradeckém kraji jsou k dispozici v odkaze [Statistiky / HDP, regionální účty](#).

Kontakt:

Ing. Ivana Dušková

Oddělení informačních služeb a správy registrů

Krajská správa ČSÚ v Hradci Králové

Tel.: 495 762 316, 730 518 923

E-mail: ivana.duskova@czso.cz